

การเสนอรูปแบบการจัดนันทนาการในสวนสาธารณะของกรุงเทพมหานคร

นางสาวกุลภัสตร์ พัวพริยพันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PROPOSED MODEL FOR RECREATION MANAGEMENT
IN BANGKOK METROPOLIS ADMINISTRATION PUBLIC PARK

Miss Kullaphats Puapiriyapan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science Program in Sports Science

School of Sports Science

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

501946

กฤตัสร์ พัวพิริยพันธ์ : การเสนอรูปแบบการจัดนันทนาการในสวนสาธารณะของ
กรุงเทพมหานคร. (PROPOSED MODEL FOR RECREATION MANAGEMENT IN
BANGKOK METROPOLIS ADMINISTRATION PUBLIC PARK) อ. ที่ปรึกษา :
ศ.ดร.สมบัติ กาญจนกิจ, 155 หน้า.

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความต้องการของผู้ที่มาใช้สวนสาธารณะของ
กรุงเทพมหานครใน 5 ด้านที่เกี่ยวข้องกับนันทนาการในสวนสาธารณะ ได้แก่ ด้านกิจกรรมนันทนาการ
ด้านบุคลากรทางนันทนาการ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย ด้านการดูแล
รักษา และตรวจสอบความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยเทคนิคเดลฟายเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดนันทนาการ
ในสวนสาธารณะให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้สวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร ซึ่งกลุ่ม
ตัวอย่างเป็นผู้ใช้บริการสวนสาธารณะของกรุงเทพมหานคร จำนวน 500 คน และผู้เชี่ยวชาญทางด้าน
นันทนาการและสวนสาธารณะ จำนวน 17 คน ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความ
ต้องการทั้ง 5 ด้าน และใช้วิธีเทคนิคเดลฟายตรวจสอบความต้องการในการเสนอด้านต่างๆของผู้เชี่ยวชาญ
ข้อมูลที่รวบรวมได้นำมาวิเคราะห์นำเสนอในรูปร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า“ที”
ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ซึ่งประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส ฟอรั
วินโดว์ รุ่น 11

ผลการวิจัยที่สำคัญพบว่า

1. ผู้ใช้สวนสาธารณะของกรุงเทพมหานครมีความต้องการด้านความปลอดภัย และด้านการดูแล
รักษาของสวนสาธารณะในระดับมากที่สุด และมีความต้องการด้านกิจกรรมนันทนาการ ด้านบุคลากร
นันทนาการ และด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบระหว่างผู้ใช้สวนสาธารณะขนาดกลางและผู้ใช้สวนสาธารณะขนาดเล็กในความ
ต้องการด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนันทนาการในสวนสาธารณะของกรุงเทพมหานคร พบว่าไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการดูแลรักษา
3. จากการตรวจสอบโดยเทคนิคเดลฟาย ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบการจัด
นันทนาการในสวนสาธารณะของกรุงเทพมหานครที่เหมาะสม ได้แก่ การให้มีกิจกรรมนันทนาการประเภท
เกมกีฬาและกิจกรรมออกกำลังกาย ให้มีบุคลากรในการจัดการกิจกรรมนันทนาการที่มีความรู้ ความสามารถ
ให้มีป้ายบอกชื่อสวนสาธารณะบริเวณประตูทางเข้าทั่วไป ให้มีแสงสว่างในเวลาากลางคืนในสวนสาธารณะ
และให้มีการทำความสะอาดสวนสาธารณะอย่างสม่ำเสมอ

สาขาวิชา วิทยาศาสตร์การกีฬา
ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4878602639 : MAJOR MANAGEMENT OF RECREATION TOURISM

KEY WORD: RECRATION / MANAGEMENT / NEEDS / PUBLIC PARK / ACTIVITIES

KULLAPHATS PUAPIRIYAPAN : PROPOSED MODEL FOR RECREATION
MANAGEMENT IN BANGKOK METROPOLIS ADMINISTRATION PUBLIC PARK

.THESIS ADVISOR : SOMBAT KARNJANAKIT, Ed.D. , 155 pp.

The purposes of this research were to study the needs of Bangkok's park users in five aspects that involved recreation: recreation activities, recreation leader, recreation facilities, security, and maintenance, and using Delphi technique to inquire specialists' opinions toward developing a future model for recreation management in Bangkok metropolis administration public park to be consistent with the park users' needs. The subjects used in this study were five hundred park users and seventeen recreation and public park specialists. The instruments used to collect the data were a questionnaire to obtain parks users' needs and the Delphi technique to obtain specialists' opinions. Statistics applied in term of Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test, Median, and Interquartile Range by using Statistical Package for the Social Science for windows version 11.

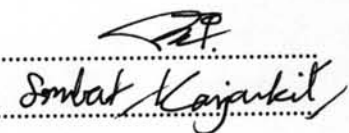
The results were as follows :

1. The park users' needs for the security and the maintenance aspects were of the highest concern, though the recreation activities, the recreation leader, and the recreation facilities aspects were also of high priority.
2. Comparing between user of middle size and small size parks, the needs of the five aspects involved with recreation dynamics, there was no significant difference at .05 level except the recreation facilities and the maintenance aspects.
3. Using Delphi technique to inquire specialists' opinions, the model for recreation management in Bangkok metropolis administration public park were to provide sports and exercise activities, leaders with knowledge, park's name signs at the entrances, lighting for use at night, and a cleaning of the park regularly.

Field of Study : Sports Science

Academic Year : 2007

Student's Signature : .....

Advisor's Signature : .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความกรุณาจากบุคคลต่างๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อ

คุณสัญญาและคุณเกื้อกุล พัวพิริยพันธ์ บิดาและมารดาของผู้วิจัยที่ท่านคอยดูแลเอาใจใส่ คอยช่วยเหลือให้โอกาสและการสนับสนุนทางด้านการศึกษามาโดยตลอด

ศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ กาญจนกิจ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำ รวมทั้งตรวจแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการวิจัย ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

รองศาสตราจารย์ เทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย รองศาสตราจารย์ ดร.ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธิ ที่ท่านกรุณาให้คำแนะนำช่วงสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ รวมถึงได้ให้คำแนะนำมาโดยตลอดและชี้แนวทางพิจารณาเครื่องมือการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิม ชัยวัชรภรณ์ อาจารย์ ดร.จุฬา ดิงศภัทัย และนางสาวปราณี สัตยประกอบที่ท่านเสียสละเวลามาเป็นประธานและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.เทพประสิทธิ์กุลธวัชวิชัย ผศ.สมควร โพธิ์ทอง อาจารย์อุไรวรรณ ขมวัฒนา นายเต็มเพชร สุขคนาภิบาล นายรัฐศาสตร์ วิริยะปานนท์ คุณสุทธิศักดิ์ เหลืองอมรเลิศ นายทวีศักดิ์ สว่างเมฆ และหัวหน้าสวนสาธารณะต่างๆที่ได้ให้คำปรึกษาและให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่ช่วยเหลือการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านที่กล่าวมาแล้ว และมีได้นำมากล่าวในที่นี้ จึงกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
คำจำกัดความของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	7
บทที่ 2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
สวนสาธารณะ.....	8
นันทนาการ.....	28
เทคนิคเคลฟาย.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
ประชากร.....	53
กลุ่มตัวอย่าง.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ.....	60

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	67
ข้อมูลด้านความคิดเห็นของผู้ใช้สวนสาธารณะเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของ การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในสวนสาธารณะของกรุงเทพมหานคร.....	74
ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความต้องการของผู้ใช้ สวนสาธารณะในกรุงเทพ มหานครในด้านต่างๆทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านกิจกรรม ด้านบุคลากร ด้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านการดูแลรักษา.....	77
เปรียบเทียบความต้องการของผู้ใช้ สวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามความต้องการด้านต่างๆทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านกิจกรรม ด้าน บุคลากร ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และ ด้านการรักษาเปรียบเทียบระหว่างการใช้สวนสาธารณะขนาดกลาง และ สวนสาธารณะขนาดเล็ก.....	85
ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในด้านกิจกรรมนันทนาการในสวนสาธารณะ...	98
ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในด้านบุคลากรในการจัดกิจกรรมนันทนาการ ในสวนสาธารณะ.....	101
ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกใน การจัดกิจกรรมนันทนาการในสวนสาธารณะ.....	103
ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในด้านความปลอดภัยในการจัดกิจกรรม นันทนาการในสวนสาธารณะ.....	105
ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในด้านการดูแลรักษาในสวนสาธารณะ.....	107

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย ข้อเสนอแนะ.....	109
สรุปผลการวิจัย.....	110
อภิปรายผลการวิจัย.....	121
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.....	127
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	128
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	128
รายการอ้างอิง.....	129
บรรณานุกรม.....	135
ภาคผนวก.....	137
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	138
ภาคผนวก ข เครื่องมือในการทำวิจัย.....	142
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	153
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	155

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	มาตรฐานเนื้อหาที่สวนสาธารณะต่อประชากรในประเทศต่างๆ..... 21
2	มาตรฐานเนื้อหาที่สวนสาธารณะต่อประชากรในประเทศไทย..... 22
3	แสดงการลดลงของความคลาดเคลื่อนของจำนวนผู้เยี่ยมชม..... 43
4	ความถี่ และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ..... 67
5	ความถี่ และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ..... 68
6	ความถี่ และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพสมรส..... 69
7	ความถี่ และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ..... 70
8	ความถี่ และร้อยละของข้อมูลด้านวันในการเข้าใช้บริการสวนสาธารณะใน กรุงเทพมหานครในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมาของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 71
9	ความถี่ และร้อยละของข้อมูลด้านช่วงเวลาในการเข้าใช้บริการสวน สาธารณะในกรุงเทพมหานครในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมาของผู้ตอบ แบบสอบถาม..... 72
10	ความถี่ และร้อยละของข้อมูลด้านความถี่ในการเข้าใช้บริการสวนสาธารณะ ในกรุงเทพมหานครในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมาของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 73
11	ความถี่ และร้อยละของข้อมูลด้านการเข้าร่วมประเภทกิจกรรมนันทนาการ ของผู้ใช้ สวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร..... 74
12	ความถี่ และร้อยละของข้อมูลปัญหาจากการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ของผู้ใช้ สวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร..... 76
13	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการกิจกรรมนันทนาการของ ผู้ใช้งานสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครด้านประเภทของกิจกรรมนันทนาการ 77
14	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการกิจกรรมนันทนาการของ ผู้ใช้งานสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครด้านบุคลากรในการจัดกิจกรรม นันทนาการ..... 79
15	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการกิจกรรมนันทนาการของ ผู้ใช้งานสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครด้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ..... 80
16	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการกิจกรรมนันทนาการของ ผู้ใช้งานสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครด้านความปลอดภัย..... 82

ตารางที่	หน้า
17	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้ใช้ สวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครด้านการดูแลรักษา..... 83
18	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านต่างๆทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านกิจกรรม ด้านบุคลากร ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านการดูแลรักษาของผู้ใช้สวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร..... 84
19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า “ที” (t-test) ความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้ใช้ สวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครด้านประเภทของกิจกรรมนันทนาการ..... 85
20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า “ที” (t-test) ความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้ใช้ สวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครด้านบุคลากร..... 87
21	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า “ที” (t-test) ความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้ใช้ สวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครด้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก..... 89
22	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า “ที” (t-test) ความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้ใช้ สวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครด้านความปลอดภัย..... 91
23	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า “ที” (t-test) ความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้ใช้ สวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครด้านการดูแลรักษา..... 93
24	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า “ที” (t-test) ความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านต่างๆทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านกิจกรรม ด้านบุคลากร ด้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านการดูแลรักษาของผู้ใช้สวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร..... 95
25	ค่ามัธยฐาน ระดับความคิดเห็น ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และระดับความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในด้านกิจกรรมนันทนาการในสวนสาธารณะ..... 98
26	ค่ามัธยฐาน ระดับความคิดเห็น ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และระดับความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในด้านบุคลากรในการจัดกิจกรรมนันทนาการในสวนสาธารณะ..... 101

ตารางที่		หน้า
27	คำมัชฌาน ระดับความคิดเห็น คำพิสัยระหว่างควอไทล์ และระดับความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมนันทนาการในสวนสาธารณะ.....	103
28	คำมัชฌาน ระดับความคิดเห็น คำพิสัยระหว่างควอไทล์ และระดับความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในด้านความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมนันทนาการในสวนสาธารณะ.....	105
29	คำมัชฌาน ระดับความคิดเห็น คำพิสัยระหว่างควอไทล์ และระดับความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการดูแลรักษาในสวนสาธารณะ.....	107